

HANS WOLF:

TCO-pressen

*Redaktör Hans Wolf kartlägger i denna artikel de tidskrifter som utges av TCO och dess medlemsförbund. Tidskrifterna är sinsemellan mycket olika i fråga om upplagestorlek etc, men har alla det gemensamt att de åtnjuter det statliga stödet till organisationstidskrifter. SIF:s tidskrift *Industritjänstemannen* kan sålunda nästa år komma att få 1,2 miljoner i statligt stöd för sin utgivning.*

De tidskrifter som utges av TCO och dess medlemsförbund har det gemensamt med andra organisationstidskrifter att deras upplagor i allmänhet inte säljs i lösnummer eller genom prenumeration utan utgår till förbundens medlemmar som en medlemsförmån. Tidskrifterna har alltså förhållandevis stabila och garanterade upplagor.

Ändå hävdar man inom TCO att organisationen har begränsade möjligheter att hävda sig gentemot dagspress och etermedier på grund av dessas stora slagkraft. Speciellt har den diskussionen aktualiserats genom debatten i dagspressen om löntagarfonder. TCO:s utredningsrapport "TCO och samhället" innehåller i dessa hänseenden ett kraftigt angrepp på den press som existerar till följd av ett konsumtionsval. Ett mer demokratiskt samhälle efterlyses. Bristerna förklaras bero på att marknadskrafterna inte kan åstadkomma ett masskommunikationssamhälle "där alla medborgare ges möjlighet att dels kommunicera med andra medborgare, dels tillgodogöra sig information, nyheter och opinionsyttringar från andra individer och grupper". I rapporten "krävs" förstärkta insatser från samhällets sida. Den utmynnar i förslaget att utrymme skapas för ökad aktivitet från TCO:s sida i massmediefrågor.

Rapporten förefaller starkt påverkad av en informationsteori enligt vilken individen är lättmanipulerad och saknar förmåga att på egen hand orientera sig i det stora informationsutbudet. I ett annat forum – TCO-tidningen – har man gått så långt att man på ledande plats förklarar att rätten att bilda opinion endast borde motiveras av en tid-

nings anknytning till en – dock inte närmare specificerad – samhällsgrupp.

I "TCO och samhället" görs därutöver en värdering av informationens kvalitet på ett visst område, nämligen löntagarfondsfrågan. Den sakliga behandlingen av frågan i TCO-pressen sägs – utan närmare redovisning av grunder för bedömningen – stå i kontrast till vad som skrivits i 80 procent av dagspressen (tydligt avses ledarsidorna).

Oavsett hur man bedömer informationen i TCO-pressen har den dock nått ett betydande antal människor. De enskilda TCO-förbundens tidningar har en samlad upplaga på över en miljon exemplar. Därtill kommer den centrala TCO-tidningen. Den utges inom TCO 24 tidningar. Deras periodicitet varierar mellan 4 och 35 nummer årligen. Vanligast är månadsutgivning.

I särklass störst är Industritjänstemannen som når 290 000 medlemmar av Industritjänstemannaförbundet varje månad. I en grupp med upplagor strax över eller kring 100 000 exemplar återfinns Kommunaltjänstemannen (12 nr/år), Statstjänstemannen (20 nr/år), HTF-tidningen (12 nr/år) och Arbetsledaren (12 nr/år). Upplagor från 75 000 och ned till 35 000 exemplar har Läroartidningen (35 nr/år), Vårdfacket (12 nr/år), Fackläraryren (22 nr/år) och Bankvärlden (9 nr/år). Mellan 20 000 och 10 000 exemplar ligger Polistidningen (10 nr/år), Försäkringsvärlden (10 nr/år), Journalisten (11 nr/år) och Plutonsofficeren (12 nr/år). Övriga TCO-tidningar har mindre upplagor ned till Notiser från tullverkets 1 000 exemplar.

Tidigare finansierades dessa tidningar till 70 procent genom medlemmarnas avgifter.

Den resterande delen var annonsintäkter och i undantagsfall viss tidningsförsäljning. Kostnadsutvecklingen medförde att flera TCO-tidningar fick övergå till utgivning med längre intervaller, billigare tryckförfarande, lägre papperskvalitet eller vidta andra rationaliseringar.

Nu har stödet till organisationstidskrifter delvis förändrat denna bild. Industritjänstemannaförbundets styrelse föreslår t ex att Industritjänstemannen utges i 16 nr/år under 1979 och med en 35-procentig volymökning. Just 16 årliga utgivningar är för ett gränsskrav som innebär att tidningen får ett samlat fast och rörligt presstödet på 1 200 000 kr. Totalkostnaden för tidningen beräknas till 6,5 milj kr per år. Flera förbundsavdelningar har föreslagit ännu tätare utgivning, t ex 22 nr/år.

Frågan om det stora utbudet av tidskriftsexemplar också blir läst är naturligtvis svår att entydigt besvara. Rent allmänt kan konstateras att det i utredningen om stöd till organisationstidskrifter (Ds Fi 1976: 7) på basis av intervjuundersökningar i ett antal städer kunde konstateras att de fackliga organen hade större läsvärde än några andra periodiska tidskrifter bortsett från den rena populärpressen. Omkring en tredjedel av de tillfrågade uppgav sig läsa minst en facklig tidskrift regelbundet. Dessutom nådde fackföreningspressen i relativt stor utsträckning högutbildade och opinionsbildare.

TCO-pressens innehåll har också i samma utredning klassificerats och utretts. Omkring 7 procent av totalomfånget upptogs av kommenterande ledande artiklar, 28 procent av reportage inom tidskriftens intres-

seområde och 24 procent av information – text redogörelser för avtal – inom samma område. 21 procent var annonser. En enkät till tidskrifterna gav vid handen att det un-

der senare år hade skett en viss förskjutning av innehållet till förmån för det fackliga materialet på bekostnad av allmänt stoff som litterära och underhållande artiklar.

Ge Svensk Tidskrift som julklapp!

Presentkort kan rekvireras genom att

prenumerationsavgiften, kr 60: –, insättes å

Svensk Tidskrifts postgirokonto nummer 7 27 44 - 6

Vid beställning av fler än tre gåvopre-

numerationer är priset 50: –/prenumeration

**Angiv på girokupongen namn och adress både på er själv
och mottagaren**